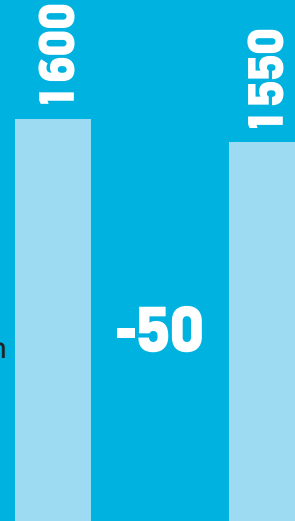

CASE PUUN PIENPOLTON VÄHENTÄMINEN

Lisää terveyttä haittojen vähennystoimilla

Jos kaikki puun pienpolton haittojen vähennystoimet otetaan käyttöön 2030 mennessä, ennenaikaisia kuolemia olisi vuodessa 50 vähemmän.

CASE PUUN PIENPOLTON VÄHENTÄMINEN

Ilmansaasteiden aiheuttamat haittakustannukset Suomessa ovat kaksi miljardia vuodessa. Ne aiheuttavat 500 000 menetettyä työpäivää ja ennenaikaisia kuolemia. Pienhiukkaset ovat merkittävin terveyteen vaikuttava ympäristöaltiste Suomessa. Pienhiukkaset aiheuttavat suoria allergisia, immunologisia ja toksisia vaikutuksia keuhkoissa. Verenkiertoon ja muihin kehon osiin siirtyessään ne lisäävät sydän- ja verenkiertoelimistön sairauksien syntymistä ja pahenemista. Pienhiukkaset aiheuttavat 1600 ennenaikaista kuolemaa vuodessa.

Pienhiukkasiksi kutsutaan halkaisijaltaan alle 2,5 mikrometrin hiukkasia. Osa pienhiukkasista johtuu kaukokulkeumasta. Kotimaan pienhiukkastuotannon merkittävin lähde on puun pienpolto, erityisesti kaupunkien ja taajamien tiheillä pientaloalueilla. Myös kausittainen katupöly ja pakokaasut sisältävät pienhiukkasia.

Puun pienpolton on laskettu aiheuttavan 46 % kotimaisista pienhiukkaspäästöistä ja kaupunkien pientalovaltaisilla alueilla luku voi olla suurempikin, ja sen on arvioitu kasvavan vuoteen 2030 mennessä. Terveystaittojen vähentämiseksi puun pienpolton aiheuttamat pienhiukkaspäästöt olisi saatava laskemaan. Vuoteen 2022 mennessä vaikuttavat ekosuunnitteludirektiivin toimet, joiden lisäksi tarvitaan seuraavanlaisia toimia:

- Päästörajoitukset puukiukaile: Vähäpäästöisempien puukiukaat markkinoille 2022
- Informaatio-ohjaus (esim. puun polttaminen puhtaammin)
- Hiukkassuodatus pientalojen kattiloissa
- Puun polttorajoituksia taajama-alueilla

Jos kaikki puun pienpolton haittojen vähennystoimet otetaan käyttöön vuoteen 2030 mennessä, puun polton osalta pienhiukkaspäästöjen lasku on noin 20 %. Siitä seuraa ennaikaisten kuolemien väheneminen 50:llä, sairaalahoitajaksojen määrän lasku ja erityisesti lyhytaikaisesta altistuksesta johtuvien hengitystieoireiden väheneminen.

Pienhiukkasten aiheuttamat haittakustannukset terveydelle ovat 1,6 miljardia euroa vuosittain. Kyseisillä toimilla säästöä tulisi 50 miljoonaa euroa. Haittojen vähennystoimet maksavat vuodessa 80,3 miljoonaa euroa.

Lähteet:

- Ilmansuojelu 1/2019, s. 16-21 <https://isy.fi/wp-content/uploads/2019/03/IS1-2019web.pdf>
- http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/74861/YMra_16_2016.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Savolahti, Kangas, Karppinen, Karvosenoja, Kukkonen, Lanki, Nurmi, Palamarchuk, Paunu, Sofiev, Tiittanen: Ilmansaasteiden haittakustannusmalli Suomelle. Valtioneuvoston selvitysja tutkimustoiminnan julkaisusarja 26/2018.
- Savolahti, Karvosenoja, Tissari, Kupiainen, Sippula, Jokiniemi: Black Carbon and fine particle emissions in Finnish residential wood combustion: Emission projections, reduction measures and the impact of combustion practices. Atmospheric Environment 140 (2016) 495-505.
- https://www.hsy.fi/fi/asiantuntijalle/tapahtumat/seminaarit/tutkimusseminaari/Documents/Ilmanlaadun%20tutkimusseminaari%202018/ilmanlaadun_tutkimusseminaari_08112018_sirpa_salo_asikainen_ym.pdf
- <https://isy.fi/wp-content/uploads/2019/03/IS1-2019web.pdf>